

Dísztál - rákokkal

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	23377
Gyár / műhely:	Schreiber üveggyár (Zayugróc)
Készítés ideje:	1890 - 1900
Készítés helye:	Zayugróc (Uhrovec, Szlovákia)
Anyag:	réteges üveg; rubinüveg; színtelen üveg
Technika:	aranyozott; csiszolt; fúvott; maratott
Méretek:	magasság: 6,5 cm átmérő: 46 cm

Széles peremű, mélyöblű tálforma. Peremén körben aranyozott, majd a legfelső, rézrubin üvegrétegből kimaratott, bordó sáv. A széles perem csaknem felén a felső két - a sárga és a rézrubin - rétegből kimaratott ábrázolás: növényekkel - vadrózsákkal, napraforgókkal, bazsarózsákkal - dúsan borított tájban ágon ülő madarak, szálldosó lepkék, a növényzet ágai között pedig egy kancsó és egy reneszánsz ötvöstárgynak tűnő váza látható. A tál öblét két körbefutó, egy világosabb és egy sötétebb bordó sáv hangsúlyozza, majd egy ugyancsak körbefutó leveles harangvirágsor után, az öböl közepén, sárga szőlőleveleken két pirosasbordó rák.

A tárgy díszítése a 19. század második felének magyar emlékanyagát nézve egyedi, nem festmény-, inkább domborműszerű, a 18. századi tatai, ún. rákos tányérokra emlékeztet, melyek legalábbis ötletadó előképet jelenthettek. A tatai tányérok esetében még nyilvánvaló a palissy hagyományokra támaszkodó "trompe l'oeil" szándék, a megtévesztő valóság-hű ábrázolásra való törekvés itt azonban ez már elhalványul, inkább a fokozott dekorativitás jellemző rá. A tál része volt az 1900-as párizsi világkiállításon bemutatott Schreiber-féle kollekciónak.

Irodalom

- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - üveg 50/b.
- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 337. (Varga Vera)
- Varga Vera: *Régi magyar üveg.* Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Budapest, 1989. - Nr. 36.

